

Η επιτυχημένη πορεία στην του στην Βιβλιοθήκη

Στην εποχή των αυξημένων μέσων επικοινωνίας των συνειδήσεων, η Εθνική Βιβλιοθήκη προσαρμόζεται προς την τεχνολογική πρόοδο.

Τα πρότυπα ανά τον πολιτισμένο ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ: κόσμο είναι άρτια και συνεπώς η ΛΕΥΤΕΡΗ Β. ΤΖΟΚΑ στοίχιση της προς αυτά, ευχερής.

Παλαιότερα, ο χρήστης διαπίστωνε πληρότητα βιβλιογραφικής ενημερότητας μέχρι των αρχών του εικοστού αιώνος. Έκτοτε η πληρότητα αυτή έπασχε ήδη των περιπτειών της πατρίδος μας. Από το δεύτερο ήμισυ του αιώνος εκείνου, τα κενά άρχισαν να συρρικνώνονται και σήμερα η Εθνική Βιβλιοθήκη, σχεδόν, δεν υποτείπεται των μεχαίνων αδειφάδων της, ιδιαίτερα χάρη στην προσφυγή στις ηλεκτρονικές διαδικασίες.

Αναδρομή στο χρόνο και το χώρο κάνουμε για την ιδέα της ίδρυσης της ΕΒΕ. Οι πρώτες σκέψεις για τη δημιουργία της ΕΒΕ έγιναν από τον Φιλέλληνα I. Μάγειρι στις 2 Αυγούστου 1824 στο περιοδικό "Ελληνικά Χρονικά" του Μεσολογγίου και η πραγματοποίησή της ανήκει στον πρώτο Κυβερνήτη της Ελλάδος Ιωάννη Καποδίστρια. Τη συμπεριέλαβε το 1829 μαζί με το Εθνικό Μουσείο στο Ορφανοτροφείο της Αίγινας και την έθεσε υπό την εφορεία του Α. Μουσοτζέδη, πρόεδρο της Επιτροπής. Το 1832 με διατάγματα αποχωρίστηκε από το Μουσείο κι έγινε ανεξάρτητη υπό τον τίτλο "Δημόσια Βιβλιοθήκη" με διευθυντή τον Γεώργιο Γεννάδιο.

Η Εθνική Βιβλιοθήκη μετά από περιπλανήσεις εγκαταστάθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα

"Χαιρετίζω οικόπερδα την ανανέωση αυτή που συνιστά κι αναβάθμιση, βέβαιος πως εφεξής η Εθνική Βιβλιοθήκη θα ανταποκρίνεται προς τις αυστηρότε-

τερησμένες αναγκές της προδιαγραφές του κτιάδου και θα εξακοντουμάσει παρέχουσα ποικιλίτιμες υπηρεσίες στους ανθρώπους του πνεύματος". Αυτό τον χαιρετισμό αππύθυνε ο Καθηγητής Ε. Μουτσάπουλος, Ακαδημαϊκός, για το περιοδικό που ξεκίνησε να γίνει με τίτλο: "Τα Νέα της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος" και το έργο που άρχισε, εδώ και τρία χρόνια, από την ανάτηνη του έργου της Γεν. Π/ντσς της ΕΒΕ από τον Δρ. Γεώργιο Κ. Ζάχο, μέχρι την απομάκρυνση του, στις 18 Φεβρουαρίου 2005.

► "Η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε είναι να πραγματοποιήσουμε την ενοποίηση των επιμέρους Βιβλιοθηκών, που τώρα γίνεται, με τον καλύτερο τρόπο και να επιτύχουμε το στόχο που βάλαμε, να δημιουργήσουμε την καλύτερη Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και όχι μόνο!"

(1903) στο επιβλητικό και ωραίο μέγαρο στην οδό Πανεπιστημίου 32, Αθήνα, σε σχέδια των Χάνσεν και Τσίλλερ και τη χρηματοδότηση των αδελφών Βαλιάνων (Κεφαλονιά), όπου στεγάζεται σήμερα. Οι κατά καιρούς έφοροι, της ΕΒΕ από το 1920 μέχρι σήμερα ήταν άνθρωποι με βαριά κληρονομιά και πνευματικό έργο που αριθμούνται πάνω από σαράντα άτομα. Το 1974 ήταν διευθυντής στα Αρχεία του Κράτους ο Δρ. Κώστας Διαμάντης, από τη Νισίστα (Ροδασυγή) Άρτας, πέθανε προ μηνός, και παράλληλα τοποθετήθηκε ως Διευθυντής της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Τα επόμενα χρόνια πήραν τη θέση πολλοί. Από το 1996 η θέση του Διευθυντή της ΕΒΕ έμεινε κενή. Μετά έξι χρόνια, το 2002 εκλέχτηκε ν'

αναλάβει ως Γενικός Διευθυντής ο Δρ. Γεώργιος Κ. Ζάχος, που έφυγε από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Αναλαμβάνοντας τη θέση αυτή δούλεψε αθόρυβα και μεθοδικά για να τιθασεύσει -όσο ήταν δυνατόν- το χάρο που υπήρχε στον πολιτιστικό φορέα. Γνώστης των θεμάτων της Βιβλιοθηκονομίας ο Γ. Ζάχος, είναι διδάκτορας αυτής, με πτυχίο μαθηματικού και μάστερ στις επιστήμες της πληροφορητικής, κατάφερε πολλά. Τον Φεβρουάριο του 2005, ζητήθηκε ν' αποχωρήσει από τη θέση του και να επιστρέψει στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ζητήσαμε να μας πει:

Εθνική Βιβλιοθήκη και η επιστροφή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

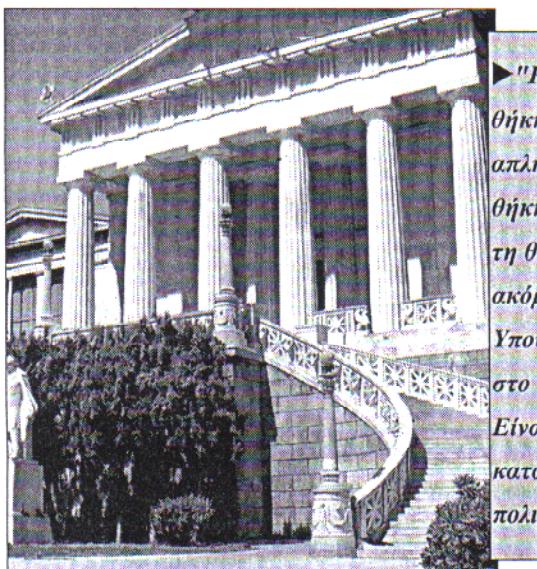
Πόσα πράγματα καταφέρατε σ' αυτά τα χρόνια;

"Από την πρώτη ημέρα της θητείας μου στην Εθνική Βιβλιοθήκη αντιλήφθηκα τα πολλά και σημαντικά προβλήματα που αντιμετώπιζε. Προβλήματα σε υποδομές, διοικητικές πρακτικές και στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Τα προβλήματα ήταν αλληλένδετα και η αντιμετώπισή τους απαιτούσε συντονισμένες κινήσεις. Για το λόγο αυτό κατάρτισα συγκεκριμένο σχέδιο παρεμβάσεων σε όλους τους τομείς. Μετά από τρία χρόνια υπάρχει μία σαφής βελτίωση σε όλους τους τομείς: ασφαλές κτίριο, εγκατάσταση σύγχρονου εξοπλισμού και λογισμικού μηχανοργάνωσης, ψηφιοποιημένες συλλογές, βελτίωση των συνθηκών στέγασης των συλλογών, κλιματισμός, καθαρισμός του κτιρίου και των συλλογών, νέα και σύγχρονη νομοθεσία, νέες υπηρεσίες αναγνωστών, κ.α. Όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν ενώ ταυτόχρονα γίνονταν οι εργασίες αποκατάστασης του κτιρίου, γεγονός που απαιτούσε συνεχή ενασχόληση και δυσχέρανε το έργο μας".

Και αυτό το τιτάνιο έργο που επιτέλεσατε, δεν εκτιμήθηκε όσο έπρεπε και με σύντομες διαδικασίες, με ένα φαξ, την παραμονή λήξεως της επιτυχημένης θητείας, σας ενημέρωσε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ότι πρέπει να παραδώσετε την ΕΒΕ στη Γραμματεία της και ν' αποχωρήσετε;

"Δυστυχώς το δόγμα, "πας μη δικός μου, εχδρός μου", που τόσο κακό έκανε στη χώρα μας, εφαρμόστηκε και στην περίπτωσή μου, παρά το γεγονός ότι καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας μου άφησα την πολιτική και τα κόμματα έξω από το γραφείο μου. Εξάλλου ουδέποτε βοηθήθηκα από κομματικές εντάξεις. Η θέση του Γενικού Διευθυντή της Εθνικής Βιβλιοθήκης πιληρούται με δημόσια προκήρυξη και κρίση από επιπροπή. Το ενδιαφέρον στην περίπτωσή μου είναι ότι δεν είχαν το θάρρος όχι μόνο να τερματίσουν τη θητεία μου πριν τη λήξη της, αλλά ακόμη και να με προϊδεάσουν για τη μη ανανέωσή της. Τρεις ημέρες πριν το περίφημο έγγραφο-Φαξ στο οποίο αναφέρεστε με διαβεβαίωναν ότι θα γινόταν ανανέωση της θητείας μου!."

Η εσπευσμένη αποχώρησή σας, για να επιστρέψετε ξανά στο τιμόνι της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης

► "Η Εθνική Βιβλιοθήκη δεν είναι μόνο απλή δημόσια Βιβλιοθήκη όπως, δυστυχώς, τη θεωρούν μερικοί ακόμη και μέσα στο Υπουργείο Παιδείας, στο οποίο υπάγεται. Είναι η Εθνική παρακαταθήκη του γραπτού πολιτισμού μας"

Ιωαννίνων, δεν έχει το κόστος για την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, που αφήσατε ένα δυσαναπλήρωτο έργο;

"Άλλοι θα αποτιμήσουν τη συνεισφορά μου και το έργο μου. Το βέβαιο είναι ότι ο τρόπος που μεθοδεύτηκε και έγινε η αντικατάστασή μου έχει ήδη αρνητικές επιπτώσεις στην λειτουργία της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Ειλικρινά θλίβομαι που μαθάινω ότι η Εθνική Βιβλιοθήκη της χώρας μας αφού έκανε μερικά βήματα μπροστά, επιστρέφει στο παρελθόν της εσωστρέφειας, γεγονός που δσοι υπάλληλοι, αναγνώστες και εκδότες το έζησαν μόνο αρνητικά μπορούν να εκφραστούν."

Δεν θα πω ποια έργα κάνατε τα τρία χρόνια στην ΕΒΕ, μετρούν οι αριθμοί. Πιστεύω πως εκπληρώσατε έναν από τους βασικούς στόχους της και συμβάλατε στην πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας. Έτσι δεν είναι;

"Κύριε Τζόκα, η Εθνική Βιβλιοθήκη δεν είναι μια απλή δημόσια Βιβλιοθήκη όπως, δυστυχώς, τη θεωρούν μερικοί ακόμη και μέσα στο Υπουργείο Παιδείας στο οποίο υπάγεται. Είναι η εθνική παρακαταθήκη του γραπτού πολιτισμού μας. Προσωπικά την έβλεπα και τη βλέπω ως ένα σημαντικό πολιτιστικό φορέα, που όταν βελτιώνεται και αναπτύσσεται, αναβαθμίζει τον πολιτισμό μας και, όταν ασθενεί, τον επηρέαζει αρνητικά. Κατά τη διάρκεια της θητείας μου επεδίωξα, και σε κάποιο βαθμό το κατόρθωσα, να εντάξω την ΕΒΕ στον πολιτιστικό χάρτη της χώρας μας".

Η ανακαίνιση του κτιρίου, ο εξωτε-

Antώνη Σαμαράκη ήταν η πρώτη μιας σειράς εκδηλώσεων που προγραμματίζαμε, για να τιμήσουμε σημαντικούς ανθρώπους των Γραμμάτων και να προβάλουμε τον πολιτιστικό πλούτο που διαθέτει η Εθνική Βιβλιοθήκη. Δυστυχώς η ξαφνική αποχώρησή μου διέκοψε και τα σχέδια αυτά".

Η Εθνική Βιβλιοθήκη είναι η Κιβωτός της ιστορικής μνήμης της Ελλάδος, θησαυροφύλακας του πνεύματος, της τέχνης, των θαυμαστών κατακτήσεων των Πολιτισμών της γραφής. Μ' εσάς στα ηνία για τρία χρόνια γνώρισε δόξες. Τώρα;

"Ειλικρινά θα ήθελα να διαφευστώ αλλά πολύ φοβάμαι ότι, όπως και σε άλλους τομείς, έτσι και στην περίπτωση της Εθνικής Βιβλιοθήκης αντί να πάμε μπροστά κινούμαστε προς τα πίσω".

Μιλήστε μας κ. Ζάχο για την Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων, που είστε Διευθυντής. Υπάρχει διαφορά από τη μία στην άλλη;

"Υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές. Στο Πανεπιστήμιό μας διαθέτουμε ένα νέο σύγχρονο κτίριο, κάτι που είναι ζητούμενο για την Εθνική Βιβλιοθήκη, ικανό να φιλοξενήσει υπηρεσίες Βιβλιοθήκης υψηλού επιπέδου. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε είναι να πραγματοποιήσουμε την ενοποίηση των επιμέρους Βιβλιοθηκών, που τώρα γίνεται, με τον καλύτερο τρόπο και να επιτύχουμε το σύνολο που βάλαμε να δημιουργήσουμε την καλύτερη Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και όχι μόνο"

Καταθέσατε σ' αυτή την οργανωτική, διοικητική και πολιτιστική προσφορά σας;

"Έχω συγκινηθεί από τη θερμή υποδοχή που μου επιφύλαξε το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: Πρωτανία, Διοίκηση, Διδάσκοντες και εργαζόμενοι-συνάδελφοι. Οι προσδοκίες που αναπτύχθηκαν γύρω από το πρόσωπό μου, μου δημιουργούν επιπλέον υποχρεώσεις να δουλέψω ακόμη πιο σκληρά για την επιτυχία της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων έχω αναλάβει"

Ποιά είναι τα επόμενα σχέδιά σας;

"Θέλω να είμαι αποτελεσματικός και χρήσιμος σε κάθε αποστολή και καθήκοντα που αναλαμβάνω. Τώρα προέχει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων".